NORAKSTS
Lieta Nr. A 42673609
A 6736-09/21

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2009.gada 28.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska,

piedaloties atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes pilnvarotajai pārstāvei Valērijai Jaunrodziņai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *M.L.*, *A.L.* un *An.L.* pieteikuma par Rīgas domes 2008.gada 9.decembra lēmuma Nr. 45515 (protokols Nr.166, 30.§) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2009.gada 26.janvārī saņemts *M.L.*, *A.L.* un *An.L.* (turpmāk – pieteicēji) pieteikums par Rīgas domes (turpmāk – atbildētājs) 2008.gada 9.decembra lēmuma Nr.45515 (protokols Nr.166, 30.§) (turpmāk – Lēmums) atcelšanu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2009.gada 9.februāra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[2] No lietas materiāliem secināms, ka:

[2.1] 2008.gada 9.maijā atbildētājs saņēmis pieteicēju iesniegumu par kompensāciju aprēķināšanu pašreizējās cenās par zaudēto īpašumu.

[2.2] 2008.gada 27.augustā Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijas denacionalizācijas komisija noteica, ka namīpašuma kompensācijas vērtība 2008.gada 2.ceturkšņa cenās ir 8193,26 lati, kas ir 292,62 īpašuma kompensācijas sertifikāti (turpmāk – Sākotnējais lēmums).

[2.3] Par veikto aprēķinu un pieņemto Sākotnējo lēmumu pieteicēji izteica iebildumus atbildētājam.

[2.4] Atbildētājs ar Lēmumu nolēma atstāt spēkā Sākotnējo lēmumu , proti, piešķirt par nojaukto namīpašumu Rīgā, */adrese/* (71.grupa, Nr.29), 292,62 īpašuma kompensācijas sertifikātus, attiecīgi – *M.L.* 73,15 īpašuma kompensācijas sertifikātus; *A.L.* 146,32 īpašuma kompensācijas sertifikātus; *An.L.* 73,15 īpašuma kompensācijas sertifikātus.

[3] Uzskatot atbildētāja Lēmumu par nepamatotu, pieteicēji iesniedz pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Savā pieteikumā pieteicēji nepiekrīt Lēmumam sekojošu motīvu dēļ.

[3.1] Pieteicējiem kā likumīgajiem pirmās šķiras mantiniekiem ir tiesības uz kompensāciju likumā noteiktajā kārtībā, kas uzskatāms par kompensācijas izmaksas pamatojumu. Rīgas domes Vidzemes priekšpilsētas Izpilddirekcijai 2008.gada 9.maijā tika iesniegts iesniegums, kurā pieteicēji lūdza aprēķināt kompensāciju par zaudēto īpašumu pašreizējās cenās un vienoties par kompensācijas izmaksu apmēru un kārtību. Pieteicēji norādīja, ka sertifikāti vairs nav derīgi kā maksāšanas līdzeklis par valsts vai pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju.

Pieteicēji nepiekrita 2008.gada16.jūlija kompensācijas aprēķinam, kas noteikta pēc 1949.gada namu valdījumu inventāru grāmatas izraksta un ir 8193,26 lati, ne arī tās pārrēķinam īpašuma kompensācijas sertifikātos, kas ir 292,62 īpašuma kompensācijas sertifikāti.

Veiktajiem aprēķiniem nav pamatojuma pēc būtības. Lēmuma apsvērumi nav pārliecinoši argumentēti, tie sniegti, neizvērtējot normatīvo aktu būtību un jēgu.

[3.2] Pieteicēji norāda, ka aprēķinot nojauktā namīpašuma kompensācijas summu, namīpašuma sākotnējā vērtība ņemta pēc 1949.gada namu valdījuma inventāra grāmatā fiksētās apdrošināšanas vērtības, kas ir 41292 rbļ.

Lēmumā nepatiesi uzrādīts, ka šī summa kompensācijas aprēķiniem izmantota tāpēc, ka uzskaites kartīte pārbaudīta uz vietas 1949.gada 1.februārī, par ko ir izdarīta atzīme.

Pārbaudot 1949.gada ierakstus Namu valdījumu inventāra grāmatā, konstatējams, ka tajā nav atzīmes par pārbaudi uz vietas. Ir ieraksts par pārbaudi 20. I- 7 II 1950., bet ailē „ēku apdrošināšanas vērtība" tā nav norādīta, tās vietā ievilktas svītriņas.

Piezīmēs ierakstīts, ka īpašums */adrese/*, Rīgā, piederējis *L.L.* Tātad, pēdējais gads, kad īpašums piederējis īpašniecei ir 1948.gads, kad uzrādītā ēku apdrošināšanas vērtība ir 60430 rbļ. un fiksējot pārmaiņas 27.1 - 62304 rbļ. Pieteicēji uzskata, ka kompensācija jāaprēķina par privātīpašumu, kurš tika atņemts, bet nevis par jau citas juridiskas personas valdījumā esošu.

[3.3] Aprēķinātā kompensācijas summa pārrēķināta sertifikātos.

Ministru kabineta 1995.gada 11.jūlija noteikumi Nr.197 „Noteikumi par bijušo īpašnieku mantas kompensācijas vērtības noteikšanu un tās salīdzināšanu ar privatizējamo objektu (mantas) pašreizējo vērtību" (turpmāk – Noteikumi Nr.197) izdoti saskaņā ar likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" pārejas noteikumu 4.punktu, kas nosaka, ka piemērojami līdzšinējie normatīvie akti, ja tie nav pretrunā ar šo likumu.

Uz kompensācijas aprēķināšanas brīdi Noteikumi Nr.197 ir pretrunā ar likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 19.panta otrās daļas prasībām, kas nosaka, ka valsts garantē ikvienam sertifikātu īpašniekam tiesības izmantot savus sertifikātus atbilstoši to nominālvērtībai valsts vai pašvaldību īpašuma objektu privatizācijā.

Šajā situācijā sertifikāti vairs nav derīgi kā maksāšanas līdzeklis par privatizējamu valsts vai pašvaldības īpašumu objektu, jo Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma 5.panta pirmajā daļā privatizācijas ierosinājumu iesniegšanas termiņš tika noteikts līdz 2006.gada 31.augustam.

Pieteicējiem šādas iespējas Rīgas Vidzemes priekšpilsētas Izpilddirekcijas novilcinātas rīcības un ieilgušas tiesvedības procesa dēļ tika liegtas, jo normatīvie akti vairs neparedz iesniegt priekšlikumus par privatizējamu objektu.

[3.4] Pieteicēji norāda, ka kompensācijas prasība par nojauktajām ēkām Rīgā, */adrese/*, iesniegta Rīgas Vidzemes priekšpilsētas Izpilddirekcijai 1992.gada 25.maijā. 1994.gadā īpašniece ar lūgumu risināt šo jautājumu vairākkārt griezās Izpilddirekcijā, tomēr atbildes netika saņemtas. Izpilddirekcija novilcināja šī jautājuma risināšanu līdz pat 2004.gadam, kad norādīja, ka jautājums risināms tiesā.

Bez tam Noteikumi Nr.197 jau pēc savas būtības un jēgas nosaka, ka kompensējamā vērtība salīdzināma ar privatizējamā objekta vērtību.

Atbilstoši šo noteikumu 3.punktā noteiktajam, ka bijušo īpašnieku mantas kompensācijas vērtības noteikšana un pārrēķināšana pašreizējās cenās vai privatizācijas sertifikātos, neuzliek par pienākumu aprēķināto kompensācijas vērtību pārrēķināt sertifikātos.

Atbildētājs nepamatoti atsaucies, ka Lēmums pieņemts ņemot vērā Rīgas Domes 1995.gada 20.jūnija noteikumus Nr.29 „Kārtība, kādā piešķirami īpašuma kompensācijas sertifikāti par namīpašumu Rīgā".

Šie noteikumi pieņemti saskaņā ar Ministru kabineta 1994.gada 29.novembra noteikumiem Nr.221 „Par bijušo īpašnieku mantas kompensācijas vērtības noteikšanu un tās salīdzināšanu ar privatizējamo objektu pašreizējo vērtību", kuri ir atzīti par spēku zaudējušiem ar Noteikumiem Nr.197.

Atbildētājs, pieņemot Lēmumu, nav vadījies pēc tiesiskuma principa, un citiem Administratīvā procesa likuma principiem, kas noteikti šī likuma 4., 5., 7., 10.,15. u. c. pantos.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2009.gada 6.martā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi. Atbildētājs pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu balstoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem, kā arī papildus paskaidro, ka:

[4.1] Lēmums tika pieņemts pamatojoties uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2008.gada 2.janvāra spriedumu (civillietas Nr. PAC-0053 2008.g., tiesvedība uzsākta pēc pieteicēju iniciatīvas 200512.oktobrī.), kurā tiesa nodibināja:

namīpašuma Rīgā, */adrese/,* piederību uz laiku, kad 1948.gadā īpašums bez atlīdzības tika pārņemts pašvaldības iestāžu valdījumā, atjaunojot īpašuma tiesības *L.L.*;

ka ir pamats likuma „Par namīpašuma atdošanu likumīgajiem īpašniekiem" 1.panta piemērošanai;

ka kompensācija par nacionalizētajiem un citādi nelikumīgi atņemtajiem īpašumiem, ja tos nevar atdot natūrā, saskaņā ar likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 10 panta pirmo daļu, tiek piešķirta sertifikātos;

ka saskaņā ar likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 13.panta trešo daļu sertifikātu daudzumu, ar kādu kompensējami namīpašumi, nosaka tiesa vai attiecīgā pašvaldība atbilstoši dokumentiem, kuri sastādīti pēc 1945.gada 8.maija un kuros norādīts namīpašuma sastāvs un stāvoklis;

ka namīpašuma vērtību atbilstoši minētajos dokumentos norādītajam namīpašuma sastāvam un stāvoklim nosaka pēc dokumentiem, kurus iesniedz bijušais īpašnieks vai viņa mantinieki un kuros norādīta namīpašuma vai tā sastāvdaļu vērtība;

ka koeficientu šīs vērtības pārrēķinam īpašuma kompensācijas sertifikātos atkarībā no dokumentu sastādīšanas datuma nosaka Ministru kabinets;

Vienlaikus Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta konstatēja, ka piešķiramās kompensācijas apmēru tiesa nosaka tikai tajā gadījumā, ja starp pusēm par šo jautājumu radies strīds.

Ar Lēmumu noteiktais kompensācijas veids (sertifikāti) un to daudzums civiltiesiskā kārtībā nav apstrīdēti.

[4.2] Lēmums, kā administratīvais akts, tika pieņemts, ievērojot vispārējos tiesību principus. Lēmums un aprēķins tika taisīti apstākļos, kad stājās spēkā 2008.gada 2.janvāra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas spriedums, ar kuru pieteicējiem atjaunotas īpašuma tiesības uz namīpašumu */adrese/*, Rīgā, un atzītas tiesības par 1948.gadā atsavinātu namīpašumu katram prasītājam saņemt likumā noteikto kompensāciju atbilstoši viņa īpašuma tiesību daļai, atbilstoši likumam „Par namīpašuma atdošanu likumīgajiem īpašniekiem" un likumam „Par privatizācijas sertifikātiem".

[4.3] Līdzīgi kā citiem iesniedzējiem, mantojuma atstājējai *L.L.*, Rīgā, */adrese/,* uz 1994.gada 27.oktobra iesniegumu pašvaldībai par kompensācijas piešķiršanu 1995.gada 2.janvārī bija paziņots par nepieciešamību iesniegt trūkstošus dokumentus par namīpašuma Rīgā, */adrese/,* piederību uz atsavināšanas brīdi 1948.gadā un namīpašuma vērtību apliecinošus dokumentus.

Par *L.L.* nāvi 1995.gada 31.martā atbildētājs nebija informēts un līdz ar to atkārtotais 1998.gada 17.februāra paziņojums bija nosūtīts uz viņas nekustamo īpašumu un dzīvesvietu Ādažu pagastā „*/Nosaukums/*".

Pēc *L.L.* nāves nekustamo īpašumu Ādažu pagasta „*/Nosaukums/*" mantoja pieteicēji (Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas Ādažu pagasts zemesgrāmatas */nodalījuma numurs/, /kadastra numurs/*102).

2000.gada 12.aprīlī ar iesniegumu par kompensācijas piešķiršanu vērsās pieteicēji.

Tā kā joprojām trūka dokumenti, kas apliecinātu namīpašuma nacionalizāciju vai kāda cita veida atsavināšanas faktu, Denacionalizācijas komisija 2000.gada 19. maija un Rīgas dome 2000.gada 13. jūnijā ar lēmumu Nr.8591 „Par atteikumu kompensēt nojauktā namīpašuma Rīgā, */adrese/*" atteica piešķirt iesniedzējiem kompensāciju. Minētais lēmums nav apstrīdēts.

Atteikuma tiesisku pamatotību pierāda fakts, ka tikai 2005.gada 12.oktobrī pieteicēji trūkumu novēršanai bija griezušies tiesā ar lūgumu atzīt īpašuma tiesības uz namīpašumu uz atsavināšanas brīdi.

L.L. dzīves laikā īpašuma tiesības uz namīpašumu likumā paredzētajā kārtībā nebija lūgusi atjaunot.

Pieteicēju 2008.gada 9.maija iesniegums par kompensācijas piešķiršanu, izskatīts Denacionalizācijas komisijā 2008.gada 27.augustā, bet atbildētāja Lēmums tika pieņemts 2008.gada 9.decembrī.

[4.4] Kompensācijas aprēķins nav patstāvīgs administratīvais akts, jo tas ir vērsts uz attiecīgā konstatējošā administratīva akta izdošanu. Tas ir administratīvā akta nosacījums, kas neietekmē akta spēkā stāšanos.

Saskaņā ar likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 10.panta pirmo daļu kompensācija par nacionalizētajiem un citādi nelikumīgi atņemtajiem īpašumiem, ja tos nevar atdot natūrā, tiek piešķirta sertifikātos.

1995.gada 11.jūlijā Ministru kabinets, pamatojoties uz likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" pārejas noteikumu 4.punktu, izdevis Noteikumus Nr.197, kas nosaka metodiku, saskaņā ar kuru bijušo īpašnieku mantas - namīpašumu (un citu) - kompensācijas vērtība aprēķināma, pārrēķināma privatizācijas sertifikātos un salīdzināma ar privatizējamo objektu pašreizējo vērtību. Minētie noteikumi ir spēkā esoši.

Nama Rīgā, */adrese/*, valdījuma inventāra grāmatā 1948.gada 27.janvārī uzrādīta apdrošināšanas vērtība 30 430 rbļ., bet, fiksējot pārmaiņas, - 62 304 rbļ., kas nav ņemta par pamatu aprēķinam, jo nav atzīmes, kad uzskaites kartīte ir pārbaudīta uz vietas, tādējādi tas nedot pārliecību par tās patieso vērtību, turklāt šī vērtība krasi atšķiras no iepriekšminētās vērtības un no 1946.gada 25.novembra inventarizācijas lietā norādītās vērtības - 43 428 rbļ.

Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma mērķis ir nodrošināt valsts vai pašvaldību īpašuma privatizācijas pabeigšanu, kā arī privatizācijas sertifikātu piešķiršanas un izmantošanas pabeigšanu valsts vai pašvaldību īpašuma privatizācijā, atsavināšanā vai izpirkšanā, nevis noteikt sertifikātu izmantošanas ierobežojumus.

Likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 17.pants nosaka to izmantošanas veidus – ne tikai privatizējot valsts un pašvaldību īpašumu, bet arī to pārdošanu, iegūšanu pensiju fondos un citos likumā noteiktos gadījumos.

[5] Uz tiesas sēdi pieteicēji nebija ieradušies, par savas neierašanās apstākļiem tiesu nav informējuši

Atbildētāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos tiesai norādītajiem apsvērumiem.

Atbildētāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka lietu var izskatīt bez pieteicēju klātbūtnes, jo visā procesā iestādē pieteicēju pārstāve piedalījās un savā pieteikumā pieteicēji ir izteikuši tos pašus argumentus, kas bija izteikti iestādei.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa nekonstatē Administratīvā procesa likuma 268. vai 269.pantā paredzētos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, tādējādi tiesa, ievērojot atbildētāja pilnvarotās pārstāves izteikto viedokli, uzskata, ka lietu ir iespējams izskatīt bez pieteicēja klātbūtnes.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmo daļu tiesa nolemj lietu izskatīt bez pieteicēju klātbūtnes.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausījusies atbildētāja pilnvarotās pārstāves paskaidrojumus un izvērtējusi tos kopsakarā ar lietas materiāliem, atzīst, ka pieteikums ir apmierināms turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[7] No lietas materiāliem tiesa konstatē turpmāk minētos apstākļus.

[7.1] Ar 2008.gada 2.janvāra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas spriedumu pieteicējiem tika atjaunotas īpašuma tiesības uz namīpašumu */adrese/*, Rīgā, un atzītas tiesības par 1948.gadā atsavinātu namīpašumu katram prasītājam saņemt likumā noteikto kompensāciju atbilstoši viņa īpašuma tiesību daļai.

[7.2] Tehniskās inventarizācijas lietas nekustamajam īpašumam */adrese/*, Rīgā, namīpašuma kartīte, kas sastādīta 1946.gada 25.novembrī, no kuras izriet, ka zemes gabala celtņu un izbūvju kopvērtība uz 1946.gada 25.novembri bijusi kopā 43 428 rubļi. (lietas lapa 93-98)

[7.3] Izraksts no Namu inventāra grāmatas par namīpašuma */adrese/*, Rīgā, par ēku apdrošināšanas novērtējumu, par kuru aprēķināts nodoklis uz 1948.gada 27.janvāri, no kura izriet, ka ēku apdrošināšanas novērtējums bijis 60 430 rubļi, bet pēc pārmaiņām – 62 304 rubļi. (lietas lapa 90-92)

[7.4] Izraksts no Namu valdījumu inventāra grāmatas par namīpašumu */adrese/*, Rīgā, par ēku apdrošināšanas novērtējumu par kuru aprēķināts nodoklis uz 1949.gada 1.februāri, no kura izriet, ka ēku apdrošināšanas novērtējums bijis 41 292 rubļi. No minētā izraksta izriet, ka namīpašums */adrese/*, Rīgā, vairs nepieder pieteicēju radiniekiem, bet gan ir namu pārvaldes valdījumā. (lietas lapa 28-29)

[7.5] 2008.gada 9.maijā atbildētājs saņēmis pieteicēju iesniegumu par kompensāciju aprēķināšanu par zaudēto īpašumu pašreizējās cenās. (lietas lapa 20)

[7.6] 2008.gada 17.jūlijā Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijas denacionalizācijas komisijas locekle veica kompensācijas aprēķinu par nojaukto namīpašumu Rīgā, */adrese/* (71.grupa, 29.grunts). (lietas lapa 21-22)

[7.7] 2008.gada 27.augustā Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijas Denacionalizācijas komisija nolēma, ka namīpašuma kompensācijas vērtība 2008.gada 2.ceturkšņa cenās ir 8193,26 lati, kas ir 292,62 īpašuma kompensācijas sertifikāti. Piešķirt par nojaukto namīpašumu Rīgā, */adrese/* (71.grupa, Nr.29), 292,62 īpašuma kompensācijas sertifikātus attiecīgi *M.L.* 73,15 īpašuma kompensācijas sertifikātus; *A.L.* 146,32 īpašuma kompensācijas sertifikātus; *An.L.* 73,15 īpašuma kompensācijas sertifikātus.(lietas lapa 32-33).

[7.8] Par veikto aprēķinu līdzpieteicēji 2008.gada 27.augustā iesniedza iebildumus Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijai, norādot, ka nepiekrīt aprēķinātās kompensācijas apmēram, ne arī tā pārrēķinam sertifikātos. (lietas lapa 23-25)

[7.9] Atbildētājs ar Lēmumu nolēma piešķirt par nojaukto namīpašumu Rīgā, */adrese/* (71.grupa, Nr.29), 292,62 īpašuma kompensācijas sertifikātus attiecīgi *M.L.* 73,15 īpašuma kompensācijas sertifikātus; *A.L.* 146,32 īpašuma kompensācijas sertifikātus; *An.L.* 73,15 īpašuma kompensācijas sertifikātus.

[8] Pieteicēji savā pieteikumā ir ietvēruši prasījumu par Lēmuma atcelšanu. No pieteikuma izriet, ka pieteicēji nav apmierināti ar attiecīgi katram pieteicējam aprēķināto kompensācijas sertifikātu apmēru, nepiekrītot atbildētāja īpašuma kompensācijas sertifikātu aprēķināšanas mehānismam, kā arī to, ka kompensācija ir aprēķināta sertifikātos.

Tomēr, no pieteicēju pieteikuma tiesa secina, ka pieteicēji nepiekrīt Lēmumā aprēķinātajam kompensācijas sertifikātu daudzumam, proti, pieteicēju ieskatā, pieteicējiem piešķirams lielāks daudzums kompensācijas sertifikātu, nekā to ir aprēķinājis atbildētājs, jo atbildētājs ir nepareizi noteicis namīpašuma sākotnējo vērtību un nepareizi veicis kompensācijas aprēķinu. Kā arī lietā ir strīds par to, vai atbildētājs pamatoti kompensācijas vērtību ir izteicis sertifikātos.

Tādējādi, izvērtējot pieteicēju pieteikumā ietvertos prasījumus, tiesa secina, ka pieteicēji vēlas labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, līdz ar ko pieteicēju prasījums ir vērtējams kā pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Ievērojot minēto, tiesai ir jānoskaidro, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas (piešķirot papildus īpašuma kompensācijas sertifikātus) priekšnosacījumi attiecībā uz pieteicējiem.

[9] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103.pantu administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdotā administratīvā akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 250.pantu administratīvajā procesā tiesa noskaidro, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai tas atbilst materiālo tiesību normām, un vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu.

Tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde ir rīkojusies saskaņā ar procesuālajām un materiālajām tiesību normām.

Lietderības apsvērumi tiek vērtēti, pārbaudot, vai administratīvais akts izdots pamatoti un vai tas pārlieku neierobežo personas intereses, samērojot tās ar sabiedrības interešu aizsardzību.

[10] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 67.panta ceturtajai daļai, iestāde administratīvo aktu pamato ar Satversmi, likumiem, Ministru kabineta noteikumiem (.), kā arī vispārējiem tiesību principiem. Pamatojumā norāda attiecīgā normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 250.panta otrajā daļā noteiktajam, tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs Lēmumu pamatojis ar likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 2.panta 2.punktu, 10.panta pirmo daļu, 13.panta otro un trešo daļu, 20.panta otro daļu, likuma „Par namīpašumu denacionalizāciju Latvijas Republikā" 8.pantu, Noteikumiem Nr.197 , Augstākās tiesas Civillietu tiesas palātas 2008.gada 2.janvāra spriedumu lietā C04361005, Rīgas domes 1995.gada 20.jūnija noteikumiem Nr.29 „Kārtība, kādā piešķirami īpašuma kompensācijas sertifikāti par namīpašumiem Rīgā".

[11] Likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 2.panta 2.punkts nosaka, ka sertifikātus piešķir nacionalizēto un citādi nelikumīgi atņemto īpašumu bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, kā arī personām, kurām privatizētajos specializētajos valsts lauksaimniecības uzņēmumos aprēķinātās kapitāla daļas (pajas) samazinātas sakarā ar uzņēmuma mantas daļas paturēšanu valsts vajadzībām.

Minētā likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka sertifikātus par nacionalizētajiem un citādi nelikumīgi atņemtajiem īpašumiem piešķir to bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, ja īpašumu nevar atdot vai ja bijušais īpašnieks vai viņa mantinieki atsakās no īpašuma tiesībām un vēlas īpašuma vietā saņemt kompensāciju.

Likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 13.panta otrā un trešā daļa nosaka, ka lēmumu piešķirt kompensāciju par nacionalizētiem namīpašumiem pieņem rajona padome vai pilsētas dome, pamatojoties uz dokumentiem, kas iesniegti saskaņā ar likumu „Par namīpašumu denacionalizāciju Latvijas Republikā". Tādā pašā kārtībā pieņem lēmumu piešķirt kompensāciju namīpašumu bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, ja viņiem piederējusī ēka nojaukta, lai būvgabalu izmantotu valsts vai sabiedriskām vajadzībām, un nav izmaksāta kompensācija par nojaukto ēku vai nav piešķirts īpašumā līdzvērtīgs dzīvoklis, vai arī šī ēka nav pārcelta uz citu vietu.

Sertifikātu daudzumu, ar kādu kompensējami namīpašumi, nosaka tiesa vai attiecīgā pašvaldība (padome, dome) atbilstoši dokumentiem (inventarizācijas akts vai citi dokumenti), kuri sastādīti pēc 1945.gada 8.maija un kuros norādīts namīpašuma sastāvs un stāvoklis. Namīpašuma vērtību atbilstoši minētajos dokumentos norādītajam namīpašuma sastāvam un stāvoklim nosaka pēc dokumentiem, kurus iesniedz bijušais īpašnieks vai viņa mantinieki un kuros norādīta namīpašuma vai tā sastāvdaļu vērtība. Šie dokumenti var būt sastādīti jebkurā laikā. Ja dokumenti nav saglabājušies, namīpašuma vērtību nosaka tiesa. Koeficientu šīs vērtības pārrēķinam īpašuma kompensācijas sertifikātos atkarībā no dokumentu sastādīšanas datuma nosaka Ministru kabinets.

Savukārt minētā likuma 20.panta otrā daļa nosaka, ka strīdi, kas rodas sakarā ar kompensējamā īpašuma novērtēšanu un sertifikātu daudzuma noteikšanu īpašuma kompensācijai, izskatāmi kārtībā, kādu nosaka likumi par attiecīgo īpašuma veidu denacionalizāciju un atdošanu bijušajiem īpašniekiem.

No minētajām tiesību normām izriet atbildētāja pienākums noteikt sertifikātu daudzumu, ar kādu kompensējams konkrētais namīpašums, kā arī ir uzskaitīti dokumenti, uz kuru pamata nosakāms piešķiramo sertifikātu daudzums.

Turklāt minētais ir atzīts arī ar Augstākās tiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2008.gada 2.janvāra spriedumu lietā C04361005, ar kuru tiesa ir uzlikusi par pienākumu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijai atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem aprēķināt likumā noteikto kompensāciju.

[12] Sākot ar 1995.gada 19.jūliju ēku vērtība un to vērtības kompensācija ir jānosaka saskaņā ar Noteikumiem Nr.197.

Noteikumi Nr.197 nosaka metodiku, saskaņā ar kuru bijušo īpašnieku mantas - namīpašumu, uzņēmumu, viesnīcu, kinoteātru, veikalu, slimnīcu un citu īpašuma objektu (izņemot zemi) - kompensācijas vērtība aprēķināma, pārrēķināma privatizācijas sertifikātos un salīdzināma ar privatizējamo objektu pašreizējo vērtību (1.punkts).

Šos noteikumus savā darbā izmanto institūcijas (valsts institūcijas, pilsētu domes, rajonu un pagastu padomes, kā arī tiesu iestādes), kuras atjauno īpašuma tiesības un aprēķina kompensācijas vērtību atbilstīgi likumam „Par īpašuma tiesību atjaunošanu uz uzņēmumiem un citiem īpašuma objektiem", likumam „Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem", likumam „Par namīpašumu denacionalizāciju Latvijas Republikā", likumam „Par privatizācijas sertifikātiem" un citiem normatīvajiem aktiem (2.punkts).

Tādējādi tiesa secina, ka denacionalizēta nojaukta namīpašuma kompensācijas vērtību aprēķina atbilstoši Noteikumiem Nr.197.

[13] Administratīvā procesa likuma 65.panta trešā daļa noteic, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav noteikts tā konkrētais saturs (satura izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu.

Tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā ir pamats izdot administratīvo aktu par īpašuma kompensācijas sertifikātu piešķiršanu, tādējādi atbildētājam, ievērojot tiesību normās noteiktās robežas, ir jāizdara lietderības apsvērumi par administratīvā akta saturu, proti, īpašuma kompensācijas sertifikātu apmēru.

Tiesa, izvērtējot pārsūdzētā Lēmuma (lietas lapa 34-37) saturu, secina, ka Lēmumā ir ietverts arī aprēķina pamatojums par aprēķināto īpašuma kompensācijas sertifikātu apmēru, t.i., vadoties no kādiem apsvērumiem, metodēm, aprēķiniem un pamatojoties uz kādām tiesību normām ir noteikts tieši tāds īpašuma kompensācijas sertifikātu apmērs.

Tomēr, ņemot vērā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta un Administratīvās apgabaltiesas tiesu praksē nostiprinātās atziņas, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai pašai ir jāpārbauda lietas apstākļi un jāizvērtē vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

Tādējādi, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai pašai ir jāpārbauda lietas faktiskie apstākļi un jāveic lietderības apsvērumi, izvērtējot, vai konkrētajā gadījumā pastāv vēl labvēlīgāka administratīvā akta izdošanas priekšnosacījumi.

[14] Saskaņā ar Noteikumu Nr.197 3.punkts nosaka, ka bijušo īpašnieku mantas kompensācijas vērtības noteikšana un pārrēķināšana pašreizējās cenās vai privatizācijas sertifikātos veicama trijos posmos: nosaka bijušo īpašnieku mantas (pamatlīdzekļu) sākotnējo vērtību nacionalizācijas brīdī rubļos vai pirmskara latos; aprēķina sākotnējās vērtības kompensācijas daļu jeb kompensācijas vērtību rubļos vai pirmskara latos; rubļos vai pirmskara latos izteikto kompensācijas vērtību pārrēķina pašreizējās cenās (latos) vai privatizācijas sertifikātos.

[14.1] Tiesa jau iepriekš [8] konstatējusi, ka lietā ir strīds par namīpašuma sākotnējās vērtības noteikšanu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.197 5.punktu īpašuma sākotnējo vērtību nacionalizācijas brīdī nosaka, pamatojoties uz pirmajiem pēckara pamatlīdzekļu inventarizācijas aktiem (sastādīti, sākot ar 1944.gadu) vai citiem dokumentiem, kurus iesniedz bijušais īpašnieks un kuros norādīta pamatlīdzekļu vērtība. Sākotnējo vērtību nosaka šādi:

5.1) bijušo īpašnieku mantas sākotnējo vērtību aprēķina atbilstīgi attiecīgā objekta pamatlīdzekļu atlikuma vērtības summai (pamatlīdzekļu atlikuma vērtību aprēķina, no bilances vērtības vai pamatlīdzekļu izveidošanas vērtības atskaitot nolietojumu);

5.2) ja bijušais īpašnieks iesniedz nepieciešamos dokumentus, tad bijušā īpašnieka nekustamās mantas (pēc zemes vērtības atskaitīšanas) sākotnējo vērtību nosaka saskaņā ar vienu no šādiem dokumentiem:

5.2.1) nekustamās mantas pirkuma līgums (atsavināšanas summa);

5.2.2) dokuments, ar kuru izdarīts nekustamā īpašuma novērtējums aplikšanai ar nodokļiem;

5.2.3) novērtējums, kas izdarīts nekustamās mantas ilgtermiņa ieķīlāšanai kredītiestādē;

5.2.4) apdrošināšanas iestādes izdots dokuments, kurā norādīts mantas novērtējums.

No minētās tiesību normas secināms, ka īpašuma sākotnējo vērtību nacionalizācijas brīdī nosaka, pamatojoties uz pirmajiem pēckara pamatlīdzekļu inventarizācijas aktiem vai citiem dokumentiem, kurus iesniedz bijušais īpašnieks un kuros norādīta pamatlīdzekļu vērtība.

Izvērtējot lietas materiālus tiesa konstatē, ka pirmais pēckara pamatlīdzekļu inventarizācijas akts, kas apliecina namīpašuma */adrese/*, Rīgā, sākotnējo vērtību nacionalizācijas brīdī ir Tehniskās inventarizācijas lietas nekustamajam īpašumam */adrese/*, Rīgā, namīpašuma kartīte, kas sastādīta 1946.gada 25.novembrī, no kuras izriet, ka zemes gabala celtņu un izbūvju kopvērtība uz 1946.gada 25.novembri bijusi kopā 43 428 rubļi ([7.2]).

Pieteicēji savā pieteikumā norādījuši, ka pēdējais gads, kad namīpašums piederējis īpašniecei ir 1948.gads, kad uzrādītā ēku apdrošināšanas vērtība bijusi 60 430 rubļi, bet fiksējot pārmaiņas – 62 304 rubļi.

Tomēr no lietā esošajiem materiāliem tiesa nekonstatē, ka pieteicēji būtu iesnieguši kādu no Noteikumu Nr.197 5.2.apakšpunktā uzskaitītajiem dokumentiem, proti, Noteikumu Nr.197 5.2.2.apakšpunktā minēto dokumentu, ar kuru izdarīts nekustamā īpašuma novērtējums aplikšanai ar nodokļiem.

Tiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā apstākli, ka uzrādītā ēku apdrošināšanas vērtība 1948.gadā bijusi 60 430 rubļi, bet fiksējot pārmaiņas – 62 304 rubļi, atbilstoši Noteikumu Nr.197 5.2.2.apakšpunktam var pierādīt vienīgi dokuments par namīpašuma novērtējumu aplikšanai ar nodokļiem (attiecīgs novērtēšanas akts), nevis izraksts no Namu inventāra grāmatas par namīpašuma */adrese/*, Rīgā, kur uzrādīta apdrošināšanas novērtējuma summa.

Tādējādi tiesa atzīst, ka namīpašuma */adrese/*, Rīgā, sākotnējā vērtība ir 43 428 rubļi.

Ievērojot minēto, tiesa konstatē, ka atbildētājs nepareizi noteicis namīpašuma */adrese/*, Rīgā, sākotnējo vērtību.

[14.2] Iepriekš [8] konstatēts, ka pieteicēji nepiekrīt atbildētāja īpašuma kompensācijas sertifikātu aprēķināšanas mehānismam.

Noteikumu Nr.197 7.2.punkts nosaka, ja objekta sākotnējā vērtība noteikta rubļos pēc stāvokļa uz 1944.gadu vai turpmākajiem gadiem, kompensācijas vērtība pārrēķināma 1990.gada (bāzes gada) cenās, reizinot kompensācijas vērtību ar koeficientu, kuru aprēķina kā attiecību starp 1990.gada un objekta sākotnējās vērtības aprēķināšanas gada kapitālieguldījumu cenu indeksiem (pielikums), kuri atspoguļo celtniecības montāžas darbu, iekārtu un citu kapitālieguldījumu cenu izmaiņas. 1990.gada cenās izteikto kompensācijas vērtību pārrēķina pašreizējās cenās atbilstīgi Valsts statistikas komitejas apstiprinātajiem un laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" publicētajiem patēriņa cenu inflācijas indeksiem katram ceturksnim laikposmā no 1990.gada līdz kompensācijas piešķiršanas brīdim.

Ņemot vērā iepriekš [14.1] tiesas konstatēto namīpašuma */adrese/*, Rīgā, sākotnējo vērtību, tiesa secina, ka no minētās tiesību normas izriet, ka 43 428 rubļi ir jāreizina ar (kapitālieguldījumu cenu indeksu uz 1990.gadu, proti, 146, kas dalīts ar objekta sākotnējās vērtības aprēķināšanas gada kapitālieguldījumu cenas indeksu, proti, 690).

Tādējādi, 43 428 rubļi ir jāreizina ar kompensācijas vērtību koeficientu, kuru aprēķina kā attiecību starp 1990.gada un objekta sākotnējās vērtības aprēķināšanas gada kapitālieguldījumu cenu indeksiem, proti, 146 ir jādala ar 690 un iegūtais rezultāts ir jāreizina ar 43 428 rubļiem.

Tādējādi, tiesa konstatē, ka kompensācijas vērtība 1990.gada (bāzes gada) cenās ir 43 428 X (146/690) = 9 189,1129 rubļu.

Savukārt, saskaņā ar minētās tiesību normas otro teikumu, aprēķinātā summa 9 189,1129 rubļi, ir jāpārrēķina pašreizējās cenās atbilstīgi Valsts statistikas komitejas apstiprinātajiem un laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" publicētajiem patēriņa cenu inflācijas indeksiem katram ceturksnim laikposmā no 1990.gada līdz kompensācijas piešķiršanas brīdim.

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes informāciju Nr.0501-12/1-852 „Par patēriņa cenu indeksiem", kas publicēta 2009.gada 8.aprīlī oficiālajā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" Nr.57 (4043), patēriņa cenu indekss uz 2008.gada otro ceturksni (sākot no 1991.gada) bijis 18 755,4, savukārt 1990.gadā – 100.

Tādējādi, aprēķinot pašreizējās cenās 1990.gada (bāzes gada) cenu, proti, 9 189,1129 ir jāreizina ar attiecību, kas aprēķināta no 1990.gada patēriņu cenu indeksa un 2008.gada otrā ceturkšņa patēriņu cenu indeksa.

Tādējādi 9 189,1129 X (18 755,4/100) = 1 723 454,8 rubļu.

Ņemot vērā, ka viena īpašuma kompensācijas sertifikāta vērtība ir 28 lati, tad izsakot iegūto summu latos, tā jādala ar 200, saskaņā ar 1993.gada 12.februāra Naudas reformas komitejas lēmumu Nr.5 „Par pāreju uz latu", kurā noteikts, ka 5 latu vērtība atbilst 1000 Latvijas rubļiem, proti, 1 lats tika pielīdzināts 200 Latvijas rubļiem.

Tādējādi 1 723 454,8 rubļus dalot ar 200 tiek iegūta vērtība latos, proti, 8 617,274 lati.

Savukārt pārrēķinot iegūto vērtību īpašuma kompensācijas sertifikātos, kur viena īpašuma kompensācijas sertifikāta vērtība ir 28 lati (Ministru kabineta 1995.gada 11.jūlija noteikumu Nr.198 „Likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" izpildes noteikumi" 2.punktā noteikts, ka viena privatizācijas sertifikāta nominālvērtība ir 28 lati), var iegūt īpašniekiem piešķiramo īpašuma kompensācijas sertifikātu apmēru, proti, 8 617,274 latus dalot ar 28 latiem, var iegūt īpašuma kompensācijas sertifikātu skaitu, proti, 307,75978 īpašuma kompensācijas sertifikāti.

[14.3] Tiesa konstatē, ka minētā namīpašuma īpašniekiem ar Lēmumu ir piešķirti 292,62 īpašuma kompensācijas sertifikāti, ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs Lēmumā nav pareizi noteicis namīpašuma */adrese/*, Rīgā, kompensācijas sertifikātu apmēru.

[15] Ar 2008.gada 2.janvāra Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas spriedumu pieteicējiem tika atjaunotas īpašuma tiesības uz namīpašumu */adrese/*, Rīgā, un atzītas tiesības par 1948.gadā atsavinātu namīpašumu katram prasītājam saņemt likumā noteikto kompensāciju atbilstoši viņa īpašuma tiesību daļai.

Ņemot vērā minētajā spriedumā noteikto katra pieteicēja īpašuma tiesību domājamo daļu minētajam namīpašumam, tiesa konstatē, ka:

[15.1] *M.L.* ir atzītas īpašuma tiesības uz 1/4 domājamo daļu no namīpašuma */adrese/*, Rīgā, tādējādi *M.L.* ir piešķirami 76,94 (307,75978/4) kompensācijas sertifikāti par viņas domājamo daļu no namīpašuma */adrese/*, Rīgā.

[15.2] *A.L.* ir atzītas īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no namīpašuma */adrese/*, Rīgā, tādējādi *A.L.* ir piešķirami 153,88 (307,75978/2) kompensācijas sertifikāti par viņa domājamo daļu no namīpašuma */adrese/*, Rīgā.

[15.3] *An.L.* ir atzītas īpašuma tiesības uz 1/4 domājamo daļu no namīpašuma */adrese/*, Rīgā, tādējādi *An.L.* ir piešķirami 76,94 (307,75978/4) kompensācijas sertifikāti par viņa domājamo daļu no namīpašuma */adrese/*, Rīgā.

[16] Pastāvot iepriekš [14]-[15] konstatētajiem apstākļiem, tiesa nonāk pie secinājuma, ka atbildētāja Lēmums ir atzīstams par prettiesisku, un lietā pastāv pieteicējiem labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnosacījumi.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 254.panta pirmo daļu un otrās daļas 1.punktu, ja pieteikumu par administratīvā akta izdošanu tiesa atzīst par pamatotu, tā uzdod iestādei izdot attiecīgu administratīvo aktu. Tiesa spriedumā nosaka administratīvā akta saturu un izdošanas termiņu, ja iestādei vairs nav jāizdara lietderības apsvērumi. Iestādei vairs nav jāizdara lietderības apsvērumi, ja tas ir obligātais administratīvais akts.

Tiesa konstatē, ka lēmums par īpašuma kompensācijas sertifikātu piešķiršanu ir obligātais administratīvais akts, tādējādi, ņemot vērā, ka atbildētājs ir kļūdaini noteicis namīpašuma sākotnējo vērtību, Lēmums ir atzīstams par prettiesisku, bet attiecībā uz pieteicējiem ir izdodams jauns administratīvais akts.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēju pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir pamatots un apmierināms un tādējādi atbildētājam ir uzliekams par pienākumu, ņemot vērā tiesas spriedumā konstatētos faktus un juridiskos apsvērumus, divu nedēļu laikā no šā sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas izdot jaunu administratīvo aktu, ar kuru pieteicējiem tiktu piešķirti 307,75978 īpašuma kompensācijas sertifikāti atbilstoši katra pieteicēja īpašuma tiesību domājamai daļai ([15]) namīpašumam */adrese/*,Rīgā.

[17] Pieteicēji pieteikumā arī norādījuši, ka kompensācijas vērtības pārrēķināšana kompensācijas sertifikātos ir pretrunā ar tiesību normām, jo šobrīd kompensācijas sertifikāti vairs nav derīgi kā maksāšanas līdzeklis par privatizējamu valsts vai pašvaldības īpašuma objektu. Turklāt, kā norādījuši pieteicēji, tad Noteikumu Nr.197 3.punkta 3.apakšpunkts nosaka, ka kompensācijas vērtību pārrēķina pašreizējās cenās (latos) vai kompensācijas sertifikātos.

Tiesa atzīst, ka minētais pieteicēju arguments ir noraidāms turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 1.panta 9.punkts nosaka, ka īpašuma kompensācijas sertifikāti ir sertifikāti, ko šā likuma IV nodaļā paredzētajos gadījumos un kārtībā piešķir nacionalizēto un citādi nelikumīgi atņemto īpašumu bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, ja bijušo īpašumu nevar atdot vai ja bijušais īpašnieks vai viņa mantinieki atsakās no īpašuma tiesībām un vēlas īpašuma vietā saņemt kompensāciju.

Savukārt saskaņā ar šī likuma 2.pantu sertifikātus piešķir:

1) Latvijas iedzīvotājiem atbilstoši Latvijā nodzīvotajam laikam;

2) nacionalizēto un citādi nelikumīgi atņemto īpašumu bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, kā arī personām, kurām privatizētajos specializētajos valsts lauksaimniecības uzņēmumos aprēķinātās kapitāla daļas (pajas) samazinātas sakarā ar uzņēmuma mantas daļas paturēšanu valsts vajadzībām;

3) politiski represētajām personām.

Saskaņā ar likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 10.panta pirmo daļu sertifikātus par nacionalizētajiem un citādi nelikumīgi atņemtajiem īpašumiem piešķir to bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, ja īpašumu nevar atdot vai ja bijušais īpašnieks vai viņa mantinieki atsakās no īpašuma tiesībām un vēlas īpašuma vietā saņemt kompensāciju.

Minētā likuma 13.panta trešā daļa paredz, ka sertifikātu daudzumu, ar kādu kompensējami namīpašumi, nosaka tiesa vai attiecīgā pašvaldība (padome, dome) atbilstoši dokumentiem (inventarizācijas akts vai citi dokumenti), kuri sastādīti pēc 1945.gada 8.maija un kuros norādīts namīpašuma sastāvs un stāvoklis. (.)

Noteikumu Nr.197 3.punkta 3.apakšpunkts nosaka, ka rubļos vai pirmskara latos izteikto kompensācijas vērtību pārrēķina pašreizējās cenās (latos) vai privatizācijas sertifikātos.

Savukārt atbilstoši šo noteikumu 8.punktam pašreizējās cenās izteikto kompensācijas vērtību sertifikātos pārrēķina atbilstīgi valdības apstiprinātajai viena sertifikāta nominālvērtībai kompensācijas piešķiršanas brīdī.

No minēto tiesību normu jēgas un mērķa secināms, ka bijušo īpašnieku vai viņu mantinieku mantas kompensācijas vērtība ir pārrēķināma kompensācijas sertifikātos un nav paredzēta attiecīgās kompensācijas vērtības izmaksāšana skaidrā naudā.

Tomēr, pēc Latvijas Republikas Satversmes tiesas 1998.gada 10.jūnija sprieduma lietā Nr.04-03(98), tika paredzēti izņēmuma gadījumi, kad ir iespējams saņemt šīs kompensācijas

vērtības skaidrā naudā, proti, saskaņā ar minēto Latvijas Republikas Satversmes tiesas spriedumu politiski represētajām personām vai to mantiniekiem likumā ir noteiktas izvēles tiesības attiecībā uz kompensācijas veida izvēli, proti, īpašuma kompensācijas sertifikāti nav vienīgais atņemtās mantas kompensācijas veids.

[18] Pieteicēji savā pieteikumā arī norādījuši, ka aprēķinātā kompensācijas summa nav adekvāta atņemtajam īpašumam un aprēķinātā namīpašuma kompensācijas vērtība neatbilst ēku pašreizējai faktiskajai tirgus vērtībai, jo tā nenodrošina taisnīgu atlīdzību par zaudēto īpašumu.

Minēto pieteicēju argumentu tiesa noraida kā nepamatotu, jo kā izriet no iepriekš citētajām tiesību normām, piešķiramo kompensācijas sertifikātu apmērs tiek aprēķināts par pamatu ņemot ēku un būvju faktisko sākotnējo vērtību, pamatojoties uz pirmajiem pēckara pamatlīdzekļu inventarizācijas aktiem, kas sastādīti sākot ar 1944.gadu, nevis ņemot vērā to pašreizējo tirgus vērtību.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 254.panta pirmo daļu, otrās daļas 1.punktu un ceturto daļu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *M.L., A.L.* un *An.L.* pieteikumu par Rīgas domes 2008.gada 9.decembra lēmuma Nr. 45515 (protokols Nr.166, 30.§) atcelšanu un labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu.

Atzīt par prettiesisku un spēkā neesošu Rīgas domes 2008.gada 9.decembra lēmumu Nr. 45515 (protokols Nr.166, 30.§).

Uzlikt par pienākumu Rīgas domei 2 nedēļu laikā no sprieduma spēkā stāšanās izdot jaunu administratīvo aktu, ņemot vērā spriedumā konstatētos faktus un to juridisko vērtējumu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese /paraksts/ I.Petrovska

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____I.Petrovska

Rīgā, 2009.gada 28.maijā.